

Nr 13

Jordbruksutskottets betänkande i anledning av motion om ökat samband mellan jordbruk och landskapsvård.**Motionen**

I motionen 1974:522 av herr Leuchovius m. fl. (m) hemställs att riksdagen hos Kungl. Maj:t anhåller om förslag till nästa års riksdag om ändrade bestämmelser för försöksverksamheten för landskapsvård i odlingsbygder innebärande dels att kostnaderna för projekt av riksintresse helt bestrids av staten, dels att i fråga om skötsel av områdena denna bör organiseras i så nära samarbete med berörda jordbrukare att det naturliga sambandet mellan landskapsvård och jordbruksnäring bibehålls.

Utskottet

I motionen understryks vikten av att det naturliga sambandet mellan jordbruk och landskapsvård bibehålls. Försöksverksamheten med landskapsvård i odlingsbygder bör därför bedrivas i så nära samarbete med berörda jordbrukare att nyssnämnda syfte tillgodoses. Vidare anser motionärerna att den nu gällande regeln om lika fördelning mellan staten och kommunerna av kostnaderna för försöksprojekt bör ändras så att projekt av riksintresse helt bekostas av staten. Motionärerna ställer yrkanden i enlighet härmed.

Utskottet vill erinra om att spørsmål om sambandet jordbruk—miljö-vård i olika sammanhang prövats av riksdagen i anledning av väckta motioner, senast under innevarande riksdag. I sitt betänkande (JoU 1974:6) i anledning av motioner angående jordbrukspolitiken har således utskottet behandlat ett par motioner i ämnet. I en av dessa motioner framhölls att hithörande frågor borde prövas av 1972 års jordbruksutredning och att utredningen därvid särskilt borde beakta samordningen av jordbrukspolitiken och naturvårdspolitiken och att kulturlandskapets bevarande erkändes som en samhällsuppgift för jordbruket. Utskottet erinrade i anslutning härtill om att statsmedel fr. o. m. föregående budgetår anvisats för försöksverksamhet med landskapsvårdande åtgärder inom odlingslandskapet. Bl. a. skulle därvid prövas lämpligheten av att säkerställa skötseln av skyddsvärda områden genom avtal med markägaren. I den mån sådant avtal gav jordbrukaren ett inkomsttillskott i jordbruksdriften, borde detta tillskott kunna beaktas vid prövning av jordbruksföretagets ekonomiska resultat i samband med framställning om stöd till rationalisering. Även i övrigt borde naturvårdsintressena så långt möjligt beaktas i arbetet med jordbrukets rationalisering. Enligt utskottets mening låg det nära till hands att 1972 års jordbruksutredning belyste jämväl nu aktuella frågeställning vid fullgörandet av utredningsuppdraget.

De ifrågavarande motionerna borde därför i berörda avsnitt kunna överlämnas till utredningen.

Utskottets förslag har godkänts av riksdagen.

I vad särskilt gäller frågan hur skötseln av i försöksverksamheten ingående områden lämpligen skall ordnas har utskottet i tidigare sammanhang uttalat att frågan om lämplig arbetskraft för sådana uppgifter torde komma att prövas förutsättningslöst och att markägaren eller annan lantbrukare torde komma att anlitas när det befanns ändamålsenligt. Med hänsyn till detta, av riksdagen godkända, uttalande och till att frågan om sambandet mellan jordbruk och miljövård kommer under prövning i ett vidare sammanhang synes det icke utskottet erforderligt med någon särskild riksdagens åtgärd i anledning av motionsyrkandet i förevarande del.

I vad gäller frågan om fördelningen av kostnaderna för försöksverksamheten vill utskottet erinra om att redan nu av de för ändamålet anslagna medlen 30 procent får användas för lämnande av bidrag utöver hälften av kostnaderna. Härtill kommer att den pågående utredningen rörande kostnaderna för miljövården bl. a. har att pröva spörsmålen om miljövårdskostnadernas fördelning mellan bl. a. staten och kommunerna. Frågor av den art som berörs i förevarande avsnitt av motionen lär komma att beaktas i detta sammanhang. Utskottet finner med hänsyn härtill inte heller motionsyrkandet i nu berörda del påkalla något särskilt initiativ från riksdagens sida.

Med hänvisning till det anförda hemställer utskottet

att riksdagen anser motionen 1974:522 besvarad med vad utskottet anför.

Stockholm den 23 april 1974

På jordbruksutskottets vägnar
EINAR LARSSON

Närvarande: herrar Larsson i Borrby (c), Hedström (s)*, Magnusson i Tanum (s), fru Theorin (s), herr Jonasson (c), fru Lundblad (s)*, herr Lindberg (s), fru Olsson i Helsingborg (c), herrar Wachtmeister i Johannishus (m), Wictorsson (s), Takman (vpk), Strömberg i Vretstorp (s), fru Fredrikson (c)*, herrar Andersson i Ljung (m) och Enlund (fp).

*Ej närvarande vid betänkandets justering.